

Dato: 06.06.2017

Til:

Miljø og Fødevarerklagenævnet

Via klageportalen

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings og Danmarks Sportsfiskerforbunds klage vedr. Miljøgodkendelse til DANISH SALMON A/S, Niels Juelsvej 46, 9850 Hirtshals. Med tilhørende udledningstilladelse og indvindingstilladelse (Hjørring Kommunes sagsnr. SBSys: 09.02.15-P19-1-17)

Danish Salmon A/S er en bestående virksomhed, hvor driften ændres fra nedsivning af rensed spildevand til direkte udledning til havet. Virksomheden ønsker en årlig bruttoproduktion på op til 2000 tons laksefisk (laks eller ørred) i et recirkuleret saltvandsdambrug på land. Spildevandet tillades udledt via den kommunale spildevandsledning til Vandområde 1.1 Skagerak og Nordlige Kattegat og indeholder årligt 45 tons N, 3,9 tons P og 58 tons BI5 samt medicin og hjælpestoffer. Godkendelsen forudsætter en 60% fjernelse af N gennem ny iværksat spildevandsbehandling som skal installeres inden 2018.

Klagen

Det skal indledningsvis fastslås at DN og DSF grundlæggende er stor tilhænger af at saltvandsfiskeopdræt udvikles, så produktionen kan foregå i recirkulerede anlæg på land med de mange fordele det indebærer i forhold til traditionel havbrugsdrift: Omfattende rensning af spildevand, minimal anvendelse af medicin og hjælpestoffer, ingen risiko for lakselus samt ingen risiko for havari og udslip af fisk.

Udviklingen af teknologien skal imidlertid ske i respekt for overholdelse af gældende miljøkrav, herunder at vandmiljøet ikke må forringes og vandmiljømål skal opnås.

"Da virksomheden ikke i skrivende stund har fungerende denitrifikationsfiltre" (side 29) må virksomhedens produktion siges at være på uafprøvet forsøgsstatus. Hvis en 60% N-reduktion opnås, som forudsat (evt. helt op til 80%) vil det være en klar forbedring i forhold til dagens saltvandsopdræt og også ferskvandsopdræt, men der er vi afgjort ikke endnu. Vi anerkender derfor det dilemma, der hermed opstår.

Byrådet har lagt til grund for sin beslutning - udover VVM-redegørelsen - at der er tale om en show case for ren fiskeproduktion og at det har global betydning for udviklingen af teknologi-udviklingen i branchen, og at en merudledning derfor må tåles. Byrådet har i det lys undladt at pege på kompensationsprojekter, som kunne kompensere merudledningen fra Danish Salmon, og hermed accepteret en forringelse af vandmiljøet i det aktuelle kystvandområde.

Der er imidlertid ikke grundlag for indenfor rammerne af vores vandmiljøforpligtelser at lade vandmiljøet bære prisen - som er en klar forøgelse af kystvandets næringsstofbelastning - for en uafprøvet teknologi.

1. Det er DNs og DSFs opfattelse at en fornyet tilladelse under anvendelse af uafprøvet/udokumenteret teknologi skal foregå under skærpede vilkår inden for rammerne af en for-

søgsordning, herunder tidsbegrænsning, i overensstemmelse med NMKNs 2012-afgørelse og øvrige praksis.

2. Det betyder konkret at klagenævnet bør kræve en forsøgsordning, der kan omfatte en mindre produktion i en tidsbegrænset periode og med et kontrolprogram som overbevisende kan dokumentere renseforanstaltningernes virkning og driftssikkerhed. Konkret vil vi foreslå en tidsbegrænsning til udløbet af den igangværende vandplanperiode i 2021, hvorefter der fortsat vil være en vandplanperiode fra 2021-27 til at sikre opnåelse af målsætningen for område 1.1 Skagerrak og Nordlige Kattegat gennem et indsatsprogram, som også indregner de opnåede driftsresultater for punktudledningen fra Danish Salmon i perioden 2018-21.

3. Det er endelig DNs og DSFs opfattelse at en ny tilladelse til Danish Salmon med direkte udledning af spildevand til fulde skal leve op til de punkter, der fremgår af den tidligere afgørelse fra NMKN i 2012. At dette er tilfældet anmodes klagenævnt således om at sikre.

4. Brug af gennemsnitlige "modelår" har tidligere af NMKN i Endelave havbrug-afgørelsen været problematiseret, bl.a. for ikke at give worst case vurderinger. Aktuelt er modelåret 2009 anvendt med minimal-udledninger fra land. Klagenævnet bedes vurdere hvorvidt det fører til retvisende forudsigelser om konsekvenserne for vandmiljøet.

5. Det fremgår af VVM-redegørelsen (Bilag 5 side ii), at "*Virkningerne af udledningen af rensed processpildevand fra Danish Salmon på vandkvaliteten er fundet at ville blive mindre, lokale og kortvarige og er derfor vurderet som ikke-væsentlige.*" Hvorledes kan en vedvarende udledning via havledningen have en kortvarig virkning?

Forhistorien

I 2009 søgte og fik en investorgruppe miljøgodkendelse af et landbaseret saltvandsdambrug i Hirtshals. Dette projekt skulle producere 2.800 tons fisk om året ved en udledning af 87 t BI5, 111 t kvælstof og 7,3 t fosfor. Denne tilladelse samt den tilhørende VVM-redegørelse blev påklaget af Danmarks Naturfredningsforening til Natur- og miljøklagenævnet, som traf sin første afgørelse i 2010.

Nævnet ophævede og hjemviste i første omgang Hjørring kommunes tilladelse på grund af de planmæssige forhold, idet "planforslagene ikke er tilvejebragt i overensstemmelse med planlovens regler om kommuneplanlægning" (J.nr. NKN-33-03388 af 24. juni 2010).

Både kommune og klager ønskede dog en principafgørelse af de miljømæssige aspekter af sagen, og Natur- og Miljøklagenævnet indvilligede i at fortsætte sagsbehandlingen og tilvejebringe en principiel afgørelse. Denne faldt i 2012 (J.nr.: NMK-10-00169 af 21. februar 2012, tidl. MKN-100-00550), hvor Hjørring Kommunes afgørelse af 21. april 2009 om miljøgodkendelse af landbaseret saltvandsdambrug blev ophævet.

Afgørelsen fra Natur- og miljøklagenævnet lagde bl.a. vægt på

- at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at foretage sikre konklusioner om bedste, tilgængelige teknik for det pågældende anlæg, ligesom der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at anse de godkendte teknikker for umiddelbart anvendelige på et landbaseret saltvandsdambrug,
- at der ikke i miljøgodkendelsen – eller VVM-redegørelsen - er foretaget en vurdering af, hvorvidt den samlede udledningsmængde af næringsstoffer samt medicin og hjælpestoffer fra dambruget kan påvirke habitatområdet Knudegrund (det nærmeste Natu-ra2000-område) væsentligt,
- at samtlige beregninger i afgørelsen, hvor vandmængden indgår som parameter, er behæftet med væsentlig usikkerhed, herunder beregningerne af koncentrationer af næringsstoffer samt medicin og hjælpestoffer.
- Endelig bemærkede Natur- og Miljøklagenævnet, at en forventet årlig udledning fra dambruget på 111 tons TN og 7,3 tons TP medfører en betydelig forøgelse i belastningen af Skagerrak med næringsstoffer fra punktkilder.

I 2012 søgte og fik Danish Salmon miljøgodkendelse til et landbaseret saltvandsdambrug, som ved hjælp af den nyeste teknologi skulle producere 2.000 tons ørred om året uden nogen form for udledning af næringsstoffer i Nordsøen.

I miljøgodkendelsen hed det bl.a.:

*"Virksomhedens aktiviteter omfatter produktion af 2000 t/år laksørreder (Regnbueørred, *Oncorhynchus mykiss*) i op til 4 kg størrelse, i et fuldt recirkuleret anlæg med omfattende rensning af vandet, før udledning til nedsivning. Virksomheden benytter højteknologisk rensning med mikrosigter, fast-medie-biofiltre med iltning og returskyl, slamfældning, kemisk fosforfældning og denitrifikationsfiltre med kulstoftilførsel."*

Efter at virksomheden gik i drift, viste det sig efter et stykke tid, at den var ude af stand til at overholde de opstillede vilkår i miljøgodkendelsen. Nogle af renseprocesserne gav ophav til omfattende lugtgener i Hirtshals by sommeren 2014, og nedsivning af de resterende næringsstoffer viste sig at være umulig på grund af de geologiske forhold. I den forbindelse søgte og fik virksomheden en midlertidig tilladelse løbende til 19. oktober 2015 til afledning af op til 120 m³/time \approx 1.051.200 m³/år til udløbsledning til kommunens spildevandsledning. Det indebar en udledning på mindst 30 tons N og 1,3 tons P om året. Denne tilladelse er senere blevet forlænget.

Vandplanerne

Virksomheden udleder til hovedvandopland 1.1 Skagerrak og Nordlige Kattegat. Af de nu gældende vandområdeplaner 2015-2021 fremgår at for vandområde 221 Åbne vandområder gruppe 1 – Skagerrak og Vesterhavet er målsætningen at reducere tilførslen af kvælstof med 186,3 tons N. Inden år 2021 skal gennemføres reduktion af kvælstoftilførslen pr. år på 147,6 tons N. Man mangler således fortsat at finde indsatser for 38,7 tons N, og denne reduktion har man udskudt til realisering i årene efter 2021. Tallene afspejler faktiske udledninger og at kommunen (Hirtshals Renseanlæg) f.eks. har en udledningstilladelse, der ikke er fuldt udnyttet, er ikke relevant i denne sammenhæng.

Såfremt Hjørring Kommune ønsker at give tilladelse til en merudledning fra Danish Salmon, skal den mængde der merudledes derfor modsvares af en reduktion med en tilsvarende mængde fra andre kilder. Dette kan f.eks. opnås ved at gennemføre yderligere indsatser i oplandet til vandområdet svarende til de 45 tons N/år Danish Salmon får lov at udlede.

Med venlig hilsen

Henning Mørk Jørgensen, havbiolog i DN
31193235 hmj@dn.dk

Lars Brinch Thygesen, konsulent i DSF
40141077 lbt@sportsfiskerforbundet.dk